Welke weg slaan we in?

In december kwam op Aruba een nieuw boek uit bij uitgeverij Charuba: Linda's Road. Het is het debuut van schrijfster Luty Martinez. Gisteravond vond de feestelijke presentatie van dit boek op Curaçao plaats. Eef Hermers en Wim Rutgers hebben in de Amigoe al het een en ander over het nieuwe boek verteld, maar tot nu toe was het op Curaçao nog niet verkrijgbaar. In het auditorium van de Openbare Bibliotheek waren Luty Martinez zelf en ook Alice van Romondt aanwezig om over het boek te vertellen. De zaal zat vol belangstellenden.

Roy Colastica opende de bijeenkomst met een 'Caribbean Act', Sandra Leonora danste met zes anderen haar indrukken op het boek, Alice van Romondt vertelde over de uitgeverij, Diana Lebacs over de totstandkoming van het boek, maar het hoogtepunt was ongetwijfeld het stukje dat Luty Martinez voorlas uit haar eigen pasuitgekomen boek. Ze had een pakkend fragment gekozen en het bovenwindse Engels speelde met de inhoud een wisselspel van verzachten en versterken. Na dit fragment wil je graag de rest lezen, hoewel, ik had het liefst blijven zitten om uit haar eigen mond de rest voorgelezen te krijgen.

CARUBA

In 1984 werd uitgeverij Charuba opgericht als dochter van de Nederlandse uitgeverij Leopold. Dit was een initiatief van de directrice van de Arubaanse Bibliotheek, Alice van Romondt en de jeugdboekeschrijfster Miep Diekman.

Het plan was in eerste instantie Arubaanse jeugdboeken uit te geven. Eerst in het Nederlands, maar daarna ook in het Papiamentu. Desiree Correa: Mosa's Eiland, Josette Daal: Warwind, Frances Kelly: Wi-ki-ki-ri-ki-ki zijn voorbeelden van boeken die door die samenwerking zijn verschenen. Het bleek echter voor Leopold commercieel niet aantrekkelijk te zijn. Er worden op Curaçao en Aruba te weinig boeken verkocht.

De economie ging achteruit en de samenwerking werd opgezegd. Toen besloot de Arubaanse redactie zelfstandig verder te gaan en op 30 mei 1989 werd de Stichting Charuba officieel opgericht. In de korte tijd van haar bestaan produceerde Charuba inmiddels 17 werken op diverse terreinen. De nadruk ligt op de poezie. Er werd werk gepubliceerd van Lolita Euson, Pancho Geerman, Denis Henriquez, Julio Nicolaas, Ruben Odor, Jossy Tromp en Philomeno Wong. Daarnaast heeft Charuba gepubliceerd over Arubaanse milieukwesties, sociaal-economische problematiek, politieke geschiedenis en Antilliaanse en Arubaanse literatuur. Genoemd kunnen worden de werken van Fundini, Armando lampe, Wim Rutgers, Gerald Engelbrecht en Jean Vieira.

Diana Lebacs heeft Luty Martinez begeleid bij het schrijven van dit nieuwe boek van Charuba, zoals Miep Diekman de eerste schrijfsters van Charuba begeleidde. Er zijn de laatste tijd verschillende workshops gehouden over het schrijven van boeken, speciaal over het schrijven van jeugdboeken. Jan de Caluwe en ook Diana Lebacs zelf hebben zich hiervoor ingezet. Charuba heeft zich op Aruba al een vaste plaats verworven. Ook op Curaçao zijn een paar nieuwe uitgeverijen voorzichtig begonnen. De zucht van een boekhandelaar gisteren dat er maar zo weinig Papiamentstalige boeken verkocht worden, omdat op de scholen alleen in het Nederlands gelezen wordt en de kinderen (en ouders) Papiamentstalige boeken dus alleen om het plezier van het lezen moeten kopen, zal in de loop der tijd misschien een zucht van verlichting worden. Meer uitgeverijen, meer boeken, boeken die er goed uitzien, en in augustus starten de eerste scholen die Papiamentu als voertaal zullen gebruiken.

Nel Casimiri

Amigoe. - (zaterdag 5 maart 1994). p.2